

Naturlig sprickbildning i nya småhus

Bakgrund

I början av 1980-talet konstaterades att småhusägare ofta bedömde att sprickor vållades av vibrationer från sprängning, markarbeten eller tung trafik. En första studie av småhussprickor som uppstått naturligt av ålder och temperaturrörelser, interna vibrationer, vindtryck och normalt boende redovisades i BFR-rapporten R7:1988.

Syfte

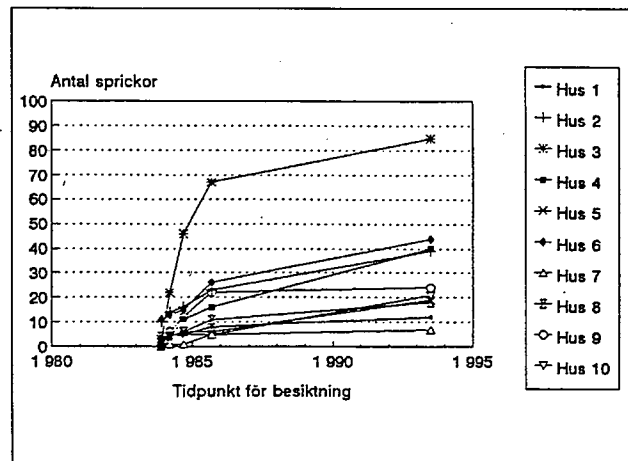
Syftet med uppföljningen har varit att ta fram ett lättillgängligt material som visar på var och hur sprickor vid naturligt åldrande uppstår i småhus.

Genomförande

Projektansvaret har legat hos Skanska Teknik. SBUF och Vägverket har bidragit finansiellt. Utredningen har genomförts av Gösta Rundqvist, Vibraconsult, med stöd av besiktningar som gjorts av Nitro Consult och Bjerking's Ingenjörbyrå.

Trettio småhus i Göteborg, Luleå och Uppsala med inflyttningsdatum 1982-84 har följts. De första fyra besiktningarna utfördes inom två år efter inflyttning, medan den femte besiktningen utfördes omkring 10 år senare. Varje sprickas bredd och längd dokumenterades.

Exempel på naturlig sprickbildning i tio småhus i Göteborg

Resultat

Sprickorna i husen börja uppträda omedelbart efter färdigställandet. Det extrema klimatet i Luleå påskyndar bildandet av sprickor, men redan efter ytterligare ett år har husen i Göteborg och Uppsala hunnit i kapp. Antalet sprickor växer snabbt under de första åren. På längre sikt tillkommer 1 - 2 nya sprickor per år och hus.

Invändigt i källare: sprickorna var antingen grova och kan betecknas som konstruktionsskador, eller finare torksprickor.

Invändigt i bostad: innerväggar klädda med spånskivor får tapetsprickor i skivskarvar vid hörnen på dörrar och fönster samt i väggvinklar, där det kan spricka också om byggboard eller gipsskivor har använts.

Utvändigt på sockel: hus med källarvåning kan få större sprickor, som ofta går i blockfogar eller följer bjälklagsupplaget.

Fasader: kalksandsten är ofta mer sprickbenäget än tegel.

Ytterligare information lämnas av

Gösta Rundqvist, Vibraconsult HB,
tel 040-41 07 54 eller av Magnus Björkman,
Skanska Teknik AB, tel 08-753 80 00.

Rapporten Uppföljning Naturlig sprickbildning i nya småhus (av Gösta Rundqvist, 15 sid) kan beställas från SBUF, tel 08-679 79 79.